

„Tvoja —!“

Dan prvega sv. obhajila!

Teško, skoro nestrpno ga pričakuje mladina. Kako prešteva dolge tedne in dneve, nazadnje celo ure in minute, ki morajo še preminuti do tistega trenutka, ko prvič pride nebeški prijatelj otrok v čista, mlada srca! Dan prvega sv. obhajila je dan dolgotrajnega pričakovanja, dan srečnega hrepenenja, dan nebeškega veselja za vsakega dobrega otroka.

I.

Dan prvega sv. obhajila!

Pred par dnevi je deževalo. Zato je danes pri-svetilo prekrasno solnčno jutro, zato je danes vsa narava nekako praznično vesela, poživljena in pomlajena. Zlato solnce v svojem ognjenem vozu, biserne kapljice na travnih billkah, ptičje petje v gozdu se ti zdi danes vse lepše, vse bolj svečanostno nego druge dni. Kar nehote se ti vrine misel: Glej, vse se veseli, vse se raduje danes z veselo malovaško mladino! In ko zagledaš vesele obraze dečkov in belooblečenih deklic, ki pobožno stopajo iz šole proti cerkvi; ko gledaš, kako jim radostno žaré mlade oči; ko ti ušesa omami ubrano pritrkovanje farnih zvonov: tedaj se moraš tudi ti radovati neskaljene sreče malovaških otrok; tedaj ga ni človeka, ki bi se ne mogel veseliti s presrečno mladino.

In vendar je bilo eno bitje, ki se danes ni veselilo, ki se tudi ni moglo veseliti: bila je to mlada bolnica, Hribarjeva Anica. — „Oh, kako so srečni!“

Ta bolestni glas razodeva vso žalost, vse trpljenje desetletne Hribarjeve Anice. Tudi ona je bila odločena, da pristopi letos prvič k Gospodovi mizi. Teško je že pričakovala tega presrečnega dne; veselila se ga je s svojimi mladimi tovarišicami, hrepenela je po njem z vso močjo mlade duše; pripravljala se je nanj tako pridno, tako skrbno . . .

Prišel je dolgo zaželeni dan veselja in sreče. Anica ga je dočakala, v njenem srcu je klujuvala grenka

žalost. Prav zadnje dni jo je nenadoma napadla bolezen, položila je šibko dekletce na bolniško posteljo, in mesto da bi Anica hitela danes radostna z radostnimi tovarišicami k Gospodovi mizi, je morala revica bolna ležati doma v postelji. In prav zato je bila Anica danes žalostna.

„Saj boš tudi ti srečna, Anica, le potolaži se. Ker ti ne moreš v cerkev k Jezusu, bo pa Jezus prišel k tebi. Gospod katehet so to obljubili.“

Če kdo, je gotovo čutila mati, kaj trpi njena bolna Anica. Njeno materinsko oko je bralo na bolnici, kako močno želi Anica danes biti v cerkvi; njeno srce je globoko občutilo, kaj vse danes trpi bolna hčerka. In ker je ljubila svojega otroka, kakor zna in more ljubiti le mati, zato je tolažila mlado bolnico, kakor je vedela in znala.

„Da, Jezus sam bo prišel k tebi. On te bo utolažil, bolečine ti polajšal, ker te ima rad. Le lepo ga prosí, in če bo njegova volja, te bo prav on ozdravil.“

„Ali me bo gotovo ozdravil, če ga bom prosila? Oh, kako rada bi bila zopet zdrava!“ vzdihne deklica.

„Kakor bo Jezus hotel, Anica! Če bo njegova sveta volja, da ozdraviš, boš gotovo kmalu zdrava; če ne, boš pa morala umreti, te bo pa Jezus vzel v sveta nebesa. Potem boš pa vedno pri njem, tam gori, kjer je tako lepo. Vedno boš pri Jezusu, nikdar ne boš bolna, pa pri angelčkih boš in sama boš kakor angelček lepa, pa pri Mariji boš, pa sv. Ana je tam, tvoja patrona, pa bratca Tinčka boš videla.“

„Oj, kako rada bi šla v nebesa!“

„Le lepo prosí dobrega Jezusa, pa ti bo dal, kar je za-te najboljše. — Sedaj se pa malo pripravi na izpoved, hčerka moja, s sv. obhajilom bodo kmalu tukaj. Jaz bom še malo pripravila sobo; potem bom pa ves čas pri tebi.“

Anica je utihnila. Mirno je ležala na postelji, ko je začula glas zvona, ki je naznanjal dele sv. maše, ji je pa vselej prikipele iz prsi globoki vzdih.

Mati so pripravljali sobo za dostojen sprejem nebeškega Gosta. Semtertja so se ozrli na trpečega otroka, in v očesih jim je zaigrala grenka solza. Ljubili

so Anico. Katera mati pač ne ljubi svojega otroka? In Anica, njih veselje, njih radost, ta Anica naj jim umrje? ... Zares, težek udarec za rahločutno materino srce!

II.

Sv. opravilo je bilo končano.

Še enkrat je zapet veliki zvon. S svojim resnim glasom je naznanil otrokom, da gre Gospod sam obiskat eno izmed svojih ovčic, da ji prinese tolažbe v boleznih, da ji pomaga v zadnjem boju, da jo popelje s sabo v večno veselje.

Iz cerkve je stopil kratek izprevod: duhovnik z Najsvetejšim, cerkvenik z zvončkom, za njima pa presrečne prvoobhajanke, tovarišice bolne Anice. V rokah prižgane sveče, v srcih pa goreča molitev za bolno Anico. Ganljiv je bil ta prizor. Zastonj se trudi pero še tako slavnega pisatelja, da bi opisal tak prizor, zastonj izgublja za tako popisovanje govornik svoje besede, zastonj. Tak prizor treba gledati z lastnimi očmi ter z živo in preprosto vero v srcu. In kar je v tem prizoru najlepše, to je vrsta nedolžnih, belooblečenih deklic, ki glasno molijo božjo pričujočnost nebeškega Jagnjeta. To je prizor za nebesa! Ko sem gledal to trumico, ta prizor, tedaj se mi je zazdelo, da vidim nebeško Jagnje obdano s spremstvom tistih čistih duš, ki ga spremljajo po nebesih, kamorkoli gre; tedaj se mi je zdelo, da hoče Jezus pokazati nam zemljanom samo žarček svoje nebeške slave.

Pri Hribarju gredo v hišo. Anica opravi najprvo sv. izpoved.

Lepa je bila po opravljeni izpovedi njena duša, lepa kakor jasen solnčni dan. Anica je dobro vedela, da tisti, ki ima priti v njeno srce, ljubi le čista srca, da sovraži vsako, tudi najmanjšo smet. Zato je skrbno pregledala vse koticke svojega srca in vse, kar bi žalilo nebeškega Gosta; vse je skesano in zaupno povedala izpovedniku. In ko je izpovednik molil nad njo besede: „Jaz te odvežem“ ... tedaj je gotovo tudi dobri Jezus pritrdil njegovim besedam. Saj je pač On najbolj poznal njeno ljubeče srce, saj je videl njeno globoko kesanje. V čisto dušo je prišel Jezus.

„Tvoja sem, o Jezus!“

Š temi besedami je sprejela nebeškega Zdravnika v svoje srce. „Tvoja sem“, je molila njena duša, „tvoja sem, o Gospod, stori s svojo služabnico, kar hočeš. Rada imam ata, rada imam mamó, rada bi še živela, da bi jima mogla kaj pomagati; a če to ni tvoja volja, rada umrjem, rada grem k tebi, rada, rada“ ...

Ljudje, ki so prišli po blagoslov, so odšli na svoje domove. Tudi njene tovarišice so odhitele k ljubljnim roditeljem. Gospod katehet so se pomudili nekaj časa pri pridni učenki, tolažili so starše in bolnico, a tudi so morali zapustiti hišo: oprávki so jih klicali drugam. Svoje Anice pa ni zapustil ljubi Jezus. Pri njej je ostal podnevu in ponoči; tolažil jo je v bolezní in pripravljál jo boljinbolj za-se.

Anica je ležala mirno na bolniški postelji; nič več ni tožila, nič več ni vzdihovala. Dobila je, kar je želela; dobila je prvič v svoje srce Jezusa in z Jezusom mir, srečo in veselje tudi v bolezní. Njena duša je molila zahvalo nebeškemu Gostu, njene ustnice pa so semtertja zašepetale: „Tvoja sem, Jezus, tvoja.“ ...

III.

Dva dni pozneje. — — — —

Na vrata Hribarjeve hiše je potrkala smrt.

Anica je ležala v nezavesti; težko dihala, težko izgovarjala posamezne, nerazumljive besede. Prav tedaj je bojevala zadnji boj, boj med življenjem in smrtjo. Njeno šibko telesce je trepetalo, srce je bilo vedno počasneje, smrtni pot je oblival njeno čelo. Treba le še rahle sapice, in ugasnila bo borna lučka življenja; Anica bo prestala boj, in njena duša bo odhitela za večno v rajske višavé.

Ob postelji klečita in molita oče in mati. Huda žalost jima trga srce. Rada imata Anico, edinega otroka, edin zaklad, katerega bosta morala pravkar izgubiti. Že sta darovala Bogu enega otroka, a Bog zahteva že drug dar: imeti hoče še Anico. Kje naj najdetá tolažbe v žalosti, kje moči, da bosta zadovoljno darovala Bogu drugi dar, drugega otroka? Édino v molitvi. ...

„Oče naš!... zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji...“

Gotovo še nikdar nista tako živo občutila, kaj vse izgovarjata v besedah: „Zgodi se tvoja volja...“ kakor ravno danes.

„Oče, veliko zahtevaš od naju, vzeti nama hočeš Anico. Zgodi se tvoja volja; ti boš vzal nama otroka in boš dal nama moči, da bova prenesla ta težki udarec. Le vzemi jo, tvoja je, tebi jo izročava, kakor sva jo dobila od tebe. Ti jo hočeš imeti, ker jo ljubiš, ker ji želiš prave, večne sreče.“ ...

Tako vdana v voljo pravičnega nebeškega Očeta mirno pričakujeta udarca, ki bo v kratkem ranil očetovo in materino srce; mirno pričakujeta, da poseže smrt s svojo koščeno roko tja na posteljo, kjer leži njima tako draga Anica, da uniči njeno mlado življenje. Mati briše hčerki potno čelo, oče pa nepremično kleči ob postelji svojega otroka. Rad bi pomagal mladi bolnici, rad bi trpel zanjo vse bolečine, a ne more...

„Oče, reši jo trpljenja, reši jo!“ To je zadnja prošnja roditeljev.

Solnce je šlo počivat za gore. Cvetke po travnikih in poljih zapirajo pisane glavice in se pripravljajo na tiho, nočno spanje; na večernem nebu prižigajo nebeški krilatci prve lučce: črna noč zagrinja zemljo v svoje žametasto krilo.

Takrat namigne Bog svojemu poslancu, angelu, ki ga je odločil Anici v varstvo. Angel se prikloni pred božjim prestolom, rasprostre urna krila in zleti na zemljo. Ustavi se ob postelji bolne Anice, nemo namigne koščeni smrti, naj ugasne lučko Aničinega življenja. Zadnjič odpre deklica oči, kakor bi se hotela posloviti od očeta in matere, zadnjič zatrepeče njeno telesce, ko smrt pihne vanjo svojo strupeno sapo, zadnjič zašepeče še rahli: „Tvoja —“ in ... in Anica blaženo zaspi! Krog usten ji zaigra sladek nasmehljaj. Nebeški angel se pa nagne na posteljo, da stori, kar mu je naročeno, da vzame s sabo to ugaslo lučko in jo zopet užge pred božjim prestolom, da ponese s sabo to usahlo cvetko in jo zopet vsadi v božjem vrtu v nebesih, kjer bo cvetela vekomaj... Končan

je smrtni boj. Tam na postelji leži blede trupelce mrzle Anice, ob postelji pa si brišeta solze oče in mati. O ne jokajta, ne žalujta, pomislita, kako srečna je vajina hčerka! Tisti rajski nasmehljaj vama govori dovolj glasno: „Ata, mama, vaša hčerka je neizmerno srečna v nebeškem veselju.“

„Tvoja —!“

IV.

Drugo jutro so farni zvonovi zapeli Hribarjevi Anici v zadnji pozdrav. Anico so položili na mrtvaški oder. Tako lepa Anica ni bila še nikdar kakor takrat, ko je ležala na mrtvaškem odru. Oblečena v belo obleko, prav v tisto, v kateri bi bila zdrava pristopila k Gospodovi mizi. Bel venček se ji vije po rumenkastih laseh in priča vsem, ki jo prihajajo kropit, da je Anica postala večna nevestica nebeškega Jagnjeta; njena bela obleka pa govori vsakemu, da je Anica v cvetju ljubke nedolžnosti zapustila svet. Ob odru gore voščene sveče. Sredi cvetja pa mirno, kot angelček miru, spava naša Anica kakor v krasnem vrtu, kot ovenela cvetka sredi duhtečih rož, kot ugasla lučka sredi gorečih sveč. A tisti blaženi nasmehljaj priča, da Anica ni ovenela cvetka, ne ugasla lučka, da se sedaj razcvita v lepšem življenju gori na nebeških livadah. Med tistimi, ki so prihajali kropit umrlo Anico, sem bil tudi jaz. Dobro sem poznal blago deklico. Ko sem jo gledal mrtvo na mrtvaškem odru, tedaj sem jel premišljevati, zakaj je Bog vzel k sebi tako pridno Anico, a nisem dobil pravega odgovora.

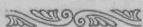
Dobil sem ga pa pozneje v knjigi vseh knjig, v sv. pismu, kjer sama modrost božja govori o smrti nedolžnega človeka takole: „Pobran je bil, da ni hudobija popačila njegovega uma ali da ni hinavščina preslepila njegove duše. Zakaj mik ničemurnosti zatemni dobro, in nestanovitne želje spačijo nedolžno srce. Zgodaj je končal, pa je izpolnil veliko let; zakaj njegova duša je Bogu dopadla, zato je hitel, da jo vzame izmed hudobij.“

Da, Anica, Bogu je bila vseč tvoja angelska duša, zato te je vzel k sebi v cvetu nedolžnosti. Ker si bila čista kot limbar v cvetličnem vrtu, zato te je hotel

imeti pri sebi; ker te je ljubil, zato je hotel, da cveteš v svoji nedolžnosti gori nad zvezdami, kjer ne brije več strupena sapa strasti, kjer tvoje nedolžnosti ne more zamoriti nobena pogubna slana.

Srečna Anica! „Tvoja na veke!“

I. E. Bogumil.

Tomazkovi dve.

I.

ej ga Slevca, ali si tudi ti tukaj?“

„Kje pa ni Slevca, kjer je ovčja kupčija?“

Tako sta se pozdravila doli pri malograjskem mlinu Glinarjev oče in Slevce, gospodar izpod Grintovcev. Tržni dan je bil, in precejšna ovčja kupčija se je razvila. Gorjanci so privedli mnoga meke- in beketajočega blaga.

„Bêêêê ... mêêêê ... bééé ...“ se je čulo vsevprek. Kaj čuda! Ločili so se tu mati in deca, jagnjiči in ovčice, bratci in sestrice, tovariši in tovarišice — za vedno.

Precej glasno sta morala torej govoriti Glinarjev in Slevčev oče, da sta se razumela v tem šumu.

„Ravno prav si prišel, Glinar! Glej to-le imam še; ravno prav za-te bo“, pokazal je stari Slevce na zadnjo ovco z jagnjičem. Drugo je bilo že vse prodano.

“E, saj veš, jaz sam nisem za tako drobno kupčijo, — toda ta-le“, in pokazali so na svojega desetletnega Tomažka, „ta-le mi ni odlegel, dokler se nisem vdal.“

„Prav je, da mu narediš kako veselje; bo pa toliko rajši in skrbneje pasel“, je napeljeval Slevce vodo na Tomažev mlin.

„No, saj vse ne pojde iz mojega; ima že tudi sam nekaj drobiža: nekaj od gospoda, ki jim streže pri službi božji, nekaj od tete, nekaj pa še od birme,